

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 32 (828) | Субота, 6 серпня 1983 року

Ціна 2 коп.

У президії ЦП УТОГ і Республіканському комітеті профспілки

ПРИЗЕРИ ТРУДОВОГО СУПЕРНИЦТВА

Президія Центрального правління Українського товариства глухих і Республіканський комітет профспілки робітників місцевої промисловості і комунально-будівельних підприємств розглянули питання «Про підсумки соціалістичного змагання колективів підприємств і об'єднань УТОГ за другий квартал та за перше півріччя 1983 року».

Широко розгорнувшись соціалістичне змагання за дострокове виконання завдань 1983 року — серцевинного року одинадцятої п'ятирічки — підприємства і об'єднання Товариства успішно спровались з виконанням виробничого плану і соціалістичних зобов'язань другого кварталу та першого півріччя 1983 року.

У другому кварталі Товариством реалізовано продукції понад план на 1,9 мільйона карбованців при зобов'язанні — 1 мільйон карбованців, виготовлено понад план нормативно-чистої продукції на 0,2 мільйона карбованців.

За перше півріччя 1983 року підприємствами і об'єднаннями Товариства реалізовано надплайнові продукції на 3,5 мільйона карбованців при зобов'язанні 3 мільйони карбованців, виготовлено понад план нормативно-чистої продукції на 0,6 мільйона карбованців при зобов'язанні 0,4 мільйона карбованців.

Розглянувши підсумки соціалістичного змагання за другий квартал та за перше півріччя 1983 року, президія Центрального правління УТОГ і Республіканський комітет профспілки постановили:

перше місце, першу грошову премію з врученням перехідного Червоного пропора Центрального правління УТОГ і Республіканського комітету профспілки, свідоцтво присудити колективу Херсонського УВП.

Друге місце, другу грошову премію і свідоцтво — колективу Житомирського УВП.

Третє місце, третю грошову премію і свідоцтво — колективу Сімферопольського УВП.

Для преміювання передовиків виробництва колективів, що зайняли призові місця у республіканському соціалістичному змаганні за другий квартал та перше півріччя 1983 року, виділено путівки в санаторій «Дружба» м. Геленджик.

Президія Центрального правління УТОГ і Республіканський комітет профспілки висловили тверду впевненість у тому, що трудівники Українського товариства глухих ще активіше включаться у соціалістичне змагання за дострокове виконання завдань 1983 року — серцевинного року одинадцятої п'ятирічки.

МИ — РАДЯНСЬКИЙ НАРОД

БАМІВСЬКІ КІЛОМЕТРИ КРАЗІВ

Кожен робітник Кременчуцького автозаводу, серед яких чимало трудиться і членів нашого товариства, справедливо вважає себе прічетним до будівництва БАМу. Великовагові автомобілі з придніпровського міста успішно спровалися з трудомісткою частиною спорудження магістралі — відсипанням земляного по-лотна. Ефективно використовувати автомобілі будівельникам допомагають стаціонарні опорні пункти — спутники заводу. Кременчужани створили їх на основних ділянках траси.

Серед головних заводів опорного пункту — підготівка висококваліфікованих водіїв і слюсарів-ремонтників, авторський контроль за правильною експлуатацією машини, постійна допомога в організації технічного обслуговування і ремонту. Допомога КрАЗу відчути і в іншому. Шефи будови — комсомольці заводу — на молодіжних суботниках виготовили і передали водіям-бамівцям тисячі запасних частин, десятки надпланових автомобілів.

Але забезпечення правильної експлуатації — тільки одна сторона діяльності опорних пунктів, як філіалів служби надійності підприємства. Є й друга, яка не поступається значенням перед першою. У заводську систему управління якістю продукції входить така важлива ланка, як збирання й аналіз техніко-економічної інформації про роботу автомобіля та окремих його вузлів у процесі експлуатації.

За даними статистики, Байкало-Амурську магістраль прокладають представники 63 націй і народностей країни. І ми, автозаводці, пишемося, що свою трудову біографію нові моделі починають саме на цій будо-

ві, — говорить ветеран заводу, Герой Соціалістичної Праці, слюсар-складальник головного конвеєра В. П. Кинець. — Адже і нашу машину можна назвати інтернаціональною: у виготовленні КрАЗів беруть участь більш як 250 суміжних підприємств, усі республіки вносять свою частку в реконструкцію і технічне перевозбрення заводу.

Райком партії і виконком Ради народних депутатів Казачинсько-Ленського району, по території якого проходить західна ділянка магістралі, включили Кременчуцький автозавод у перелік підприємств, які внесли найбільший вклад у розвиток регіону, а опорний пункт автомобілебудування занесли до районної книги пошани. На їх пропозицію пам'ятний знак, який буде споруджено на станції Кіренга, увічнє модель КрАЗ-трудівника. На східній ділянці магістралі адміністрація і громадські організації спеціалізованого будівельно-монтажного поїзда «Укрбуд» і автобази «Ургал» також вирішили встановити КрАЗ на постамент — як пам'ятник першопрохідцям, символ непорушної дружби радянських народів.

А в Кременчуці кращі робітники й інженери сьогодні змагаються за право одержати запрошення на перший наскрізний рейс по всій магістралі, що, як і передбачено рішеннями ХХVI з'їзду КПРС, відбудеться уже в цій п'ятирічці.

За даними статистики, Байкало-Амурську магістраль прокладають представники 63 націй і народностей країни. І ми, автозаводці, пишемося, що свою трудову біографію нові моделі починають саме на цій будо-

ві. А. ПАЛАНТ.

ЩОБ НОВЕ НЕ ЗАСТАРІЛО

Економічний ефект у десятки мільйонів карбованців діє народному господарству огляду пропозицій раціоналізаторів, організований Республіканською радою ВТВР.

Тринадцять мільйонів робітників, колгоспників, учених, спеціалістів, студентів і учнів об'єднані відомими товариствами винахідників і раціоналізаторів. Великою мірою завдяки їх зусиллям поліпшується якість продукції, підвищується продуктивність праці, механізуються й автоматизуються технологічні процеси, неухильно зростає фонд економії сировини, енергії, палива.

Технічні ідеї, як кажуть, на дорозі не валяються. І все ж використати їх всі не так просто. І тому на першу чергу необхідно відбрати ті, що більш вагомі. Але часом виходить так, що другорядне нововведення пропонується виробництву, а більш ефективне, а то й надзвичайно необхідне — залишається в «тіні». Відбувається це тому, що часом важко дати правильну оцінку тій або іншій пропозиції, вдосконаленню. Як би там не було, тільки нагромаджуються не впроваджені технічні новинки, які заслуговують уваги.

Турботою сьогоднішнього дня для рад і первинних організацій ВТВР став перевідгук винахідів і раціоналізаторських пропозицій, що надійшли раніше. Велику роботу в цьому напрямі нині проводить Республіканська рада ВТВР. Підраховано: якщо впровадити хоча б половину тих технічних пропозицій, які поки що не використовуються, можна зекономити державі десятки мільйонів карбованців. Разом з Укрпрофрадою спеціалісти взялися за повсякденний перегляд за-пропонованого свого часу умільців.

Як повідомили кореспондента РАТАУ в Міністерстві геології УРСР, це перше роздвище фосфоритів на території республіки, яке має промислове значення. Його розробка значно скоротить ввезення сировини для хімічних підприємств з інших районів країни.

ЕФЕКТ РЕКОНСТРУКЦІЇ

Після реконструкції знову почав працювати енергоблок на 200 тисяч кіловат Старобешівської ДРЕС. У ході його оновлення здійснено переведення паливної системи на використання наявного тут у великій кількості низькосортного вугілля. Модернізовано і самі пальники котла, що підвищують надійність роботи агрегату, знижують трудомісткість його обслуговування.

Реконструкція йде й на інших електростанціях Донецького басейну, де котли теж переводять на безперебійне спалювання високозольного вугілля. До кінця п'ятирічки передбачено оновити всі агрегати Старобешівської, Ворошиловградської і першої черги Вуглегірської ДРЕС.

Бригадир в'язальниць Львівського виробничого трикотажного об'єднання «Промін», депутат Верховної Ради УРСР В. П. Царук (на знімку зліва) і його змінник В. В. Дячук до 1 липня 1983 року виконали п'ятирічні завдання.

Найвища кваліфікація, інженерно обґрунтовані маршрути заслуговування семи верстатів замість трьох, за нормою дозволили в'язальницям добитися такого великого успіху.

Фото Б. КРИШТУЛА.

значилися Вікторія Олександровна Плужник, Золтан Золтанович Балог та інші, котрі виступають не тільки в культації, але й на підприємствах міста. Так, В. В. Свирид прочитала цікаву лекцію у кінотеатрі «Москва», В. О. Плужник — на швейній фабриці і в санепідемстанції, а М. Є. Лакатош виступила перед учнями восьмирічної школи № 14.

Особливо тісні зв'язки у нас склалися з кінотеатром «Москва». За плідну роботу первинну організацію товариства «Знання» Ужгородського будинку культури УТОГ дірекція кінотеатру нагородила Почесною грамотою.

Експозицію оглянуло вже чимало відвідувачів Будинку культури. Особливі зв'язки у нас склалися з кінотеатром «Москва». За плідну роботу первинну організацію товариства «Знання» Ужгородського будинку культури УТОГ дірекція кінотеатру нагородила Почесною грамотою.

О. БОРТ,
керівник секції
інтернаціонального
виховання Ужгородського
будинку культури.

Вийшов з друку п'ятирічний номер журналу ЦК КПРС «Партийна життя». У ньому публікується спільнота заява делегації Комуністичної партії Радянського Союзу і Французької комуністичної партії. Друкуються повідомлення «В Політбюро ЦК КПРС». Дається у викладі постанова Центрального Комітету КПРС по звіту про роботу Саратовського об'єму КПРС. Вміщено матеріал «КПРС у цифрах» (до 80-річчя Другого з'їзду РСДРП).

У розділі «З життя комуністичних і робітничих партій» публікується стаття Генерального секретаря ЦК КПРС «За єдність дій антиімперіалістичних сил». (ТАРС).

КУЛЬТЗАКЛАД — ЦЕНТР ІДЕОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ

Наше радянське суспільство постійно піклується про те, щоб світ культури і мистецтва, який оточує людей, облагороджував їх почуття, окривловав, породжував прагнення краще працювати, творити і краще жити.

Свое завдання в цій важливій справі добре усвідомлюють працівники культосвітніх установ Івано-Франківського облвідділу УТОГ. Нині головну увагу вони зосередили на широкій пропаганді матеріалів листопадового (1982 р.) та червневого (1983 р.) Пленумів ЦК КПРС.

У проведенні виховної роботи вони використовують також активну, мобілізуючу роль звітів про виробництво діяльність за перше півріччя нинішнього року.

Снагу для нових трудових звершень черпають глухі трудівники Прикарпаття і на традиційних святах «Праця і пісня поруч ідуть» в Івано-Франківському будинку культури та «Чуття єдиної родини» в інших культзакладах. Оновлення сценаріїв, урізноманітнення форм і методів проведення масових заходів, підвищення їх художнього рівня, а значить і виховного впливу,— одне з важливих завдань клубних працівників обласної організації УТОГ над яким вони працюють.

В області чимало робиться для того, щоб дати більше простору ініціативі, творчому пошуку в усіх ланках культосвітньої роботи на основі цільового комплексного плану Центрального правління УТОГ, в якому визначено основні напрямки, мету і характер, зміст, форму і методи масово-політичної і культурно-освітньої роботи. Використовуючи такі плани, праців-

ники Будинків культури, клубів, бібліотек при культзакладах залишають до їх виконання керівників працівників обласного відділу та учбово-виробничого підприємства, наполегливо добиваються здійснення наміченої.

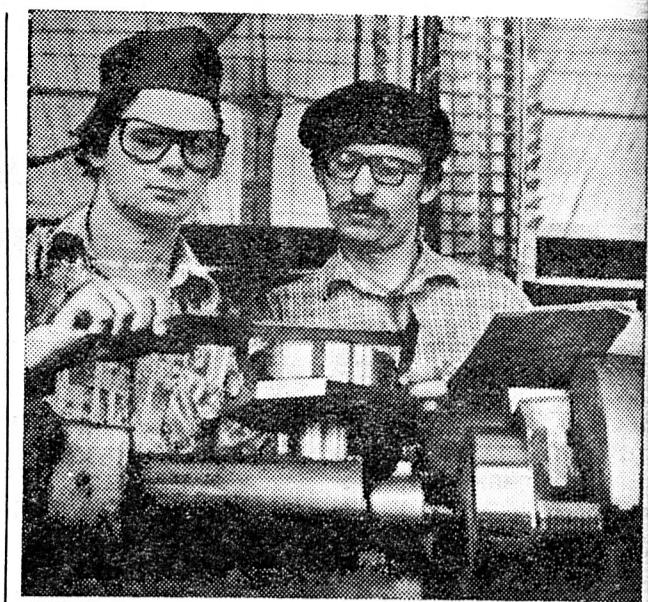
Найкраще налагоджено цю справу в обласному Будинку культури. Але не тільки тут, а й в Коломийському будинку культури

должне та публіцистичне слово.

Змістовно пропагують рішення партії бібліотеки культзакладів, де організовано цикли виставок літератури: «Продовольча програма — справа кожного», «Благо народу — вища мета партії», «Висока дисципліна — запорука виконання завдань п'ятирічки» та інші. Проводяться також цикли тематичних бесід та лекцій, читацькі конференції. Не забувають культармійці і про такі випробувані форми роботи, як тематичні вечори, усні журнали, диспути, вечори запитань і відповідей. Серед інших форм роботи — цикли коментуваних читань, партійних документів, організація вечорів-портретів, конкурси на краще виконання патріотичної пісні, виставки фотографів, виступи самодіяльних колективів, які славлять Батьківщину, звеличувають людину праці. Це все сприяє втіленню в життя рішень листопадового (1982 р.) та червневого (1983 р.) Пленумів ЦК КПРС.

Питання про внесок клубу, Будинку культури в ідейно-політичне, трудове, естетичне виховання глухих трудящих, і, зокрема молоді, про розвиток художньої самодіяльності та організацію дозвілля постійно передують у центрі уваги як керівників, так і рядових працівників культурного фронту обласної організації Товариства.

В. КУРАЧЕНКОВА,
інструктор Івано-Франківського облвідділу УТОГ.

В. М. Кав'янов — токар дільниці штампів Донецького дослідного заводу прецизійної оснастки — досвідчений виробничик. Своєю майстерністю і знаннями Віктор Миколайович охоче ділиться з молодими робітниками. Один з них — Сергій Ізотов — (на знімку ліворуч) уже працює самостійно.

Текст і фото Б. БУРАКІВСЬКОГО.

І ОЖИВАЮТЬ НЕЗАБУТНІ ДНІ

Білгород-Дністровський районний клуб УТОГ, зустрівшись з підполковником у відставці М. Ліфманом та лікарем Я. Рубанщтейном.

У Балті перед членами УТОГ виступив ветеран війни І. Кожин.

Такі ж зустрічі відбулися і в інших районах області.

Ветерани війни розповідають сільським трудівникам про масовий героїзм воїнів і тих, хто працював в тилу, про ленінську партію, яка привела народ до перемоги.

Г. ЮХИМЕНКО.
Одеська область.

СИЛА ДОГОВОРУ У — ВИКОНАННІ

Партійне бюро, адміністрація та профспілкова організація Чернівецького УВП активно залишає трудящих до управління виробництвом. Важливе місце серед форм і методів цієї роботи відводиться колективному договору.

З 10 по 22 липня на УВП відбулися цехові колективні збори та профспілкова конференція, де обговорювалось виконання колективного договору за перше півріччя нинішнього року.

У доповіді та виступах відзначалося, що всі цехи та дільниці успішно спрацювали з виробничим завданням та взятими соціалістичними зобов'язаннями в першому півріччя. Зокрема, план з нормативно-чистої продукції на УВП виконано на 104 проценти, з обсягу реалізації — на 104,2 процента, по продуктивності праці — на 103,2 процента, по прибуткам — на 107,2 процента. Виконано запланований асортимент. Вся продукція надійшла споживачам тільки першим сортом. За звітний період не було жодної рекламації. При взятких зобов'язаннях 50 тисяч карбованців, виготовлено товарної продукції за півріччя на 71 тисячу карбованців. Приріст продукції тут досягнуто за рахунок зростання продуктивності праці. Підприємство десятки років працює динамічно. Протягом першого півріччя нинішнього року в порівнянні з відповідним періодом минулого року випуск товарної продукції зріс на 122 тисячі карбованців.

Багато зроблено на УВП для дальнішого поліпшення виробництва: встановлено додатково 10 одиниць обладнання, 80 верстатів замінені новими, впроваджені у виробництво близько

ста різноманітних організаційно-технічних заходів. Всі плетільні дільниці переведено на оплату за кінцевими результатами праці.

Значна робота проведена по соціальному розвитку. 84 робітники підприємства підвищили свою кваліфікацію на виробничо-технічних курсах, у школах по вивченю передових методів праці, на республіканських курсах ЦП УТОГ. 38 трудівників навчалися в загальноосвітніх школах, а сім — у спеціальних училищах закладах.

Багато зроблено в напрямку дальнішого поліпшення побуту мешканців гуртожитку № 1. Не займається він по-справжньому створенням і підготовкою резерву спеціалістів. Не підготував жодного глухого робітника для вступу до вищого училища.

У цехах введено додаткові душові, гардероб площею 80 квадратних метрів, дві сім'ї одержали квартири. У гуртожитку № 1 обладнано приміщення для занять спортом.

У колективах УВП прийнято на будь-яких зборах більше говорити про недоліки і упущення з тим, щоб у подальшому працювати краще. І на цих зборах, конференції критикувалися прогульніки та п'янини, бракороби та ледарі. Протягом півріччя на УВП трапилося чотири прогули, п'ять випадків пияцтва в робочий час, окремі робітники залишили свої верстати без наляду і вешталися без діла по території. Критикували також і тих товаришів, котрі, взявшись на початку року легкі зобов'язання, без особливих труднощів справляються з ними, а переглядати їх у бік зростання не хочуть. Заниженні зобов'язання взяли колективи дільниць, якими керують майстри З. І. Савочкіна, О. П. Малик.

Деякі робітники нехтують правилами техніки безпеки, окремі — не прибра-

ють свої робочі місця, погано доглядають за своїм обладнанням.

Заступник директора з комерційних питань Ю. В. Корбут допустив велику перебору у постачанні виробничих дільниць ярликами, належним чином не забезпечуючи робітників інструментами. Не відрегульовано робота автотранспорту, підприємство не повістю за безпекою спецодягом.

Заступник директора УВП з виховної роботи М. Д. Єрмаков не належить до рівні організовуве культурно-масові заходи, мало приділяє уваги підвищенню культурно-побутових умов в гуртожитку № 1. Не займається він по-справжньому створенням і підготовкою резерву спеціалістів. Не підготував жодного глухого робітника для вступу до вищого училища.

Відзначалося також, що з вини головного механіка П. Р. Житнюка допускаються перебори в роботі душових, своєчасно не проводиться ремонт дахів.

Різкі критіci були піддані робітники виробничо-технічного відділу та особисто його начальник М. Г. Казакевич за не задовільну організацію творчої роботи перед робітниками УВП, за недостатню роботу по впровадженню нової техніки.

Майстрів Я. І. Щетиніна та А. В. Цаліна критикували за безконтрольність за роботою вентиляції, някісне прибирання приміщень.

На зборах затверджено акт перевірки колоджевору і прийнято відповідну постанову. Збори і конференція пройшли в дусі мобілізації колективу на поліпшення своєї роботи у справі управління виробництвом.

П. ГОРБУНОВ, директор Чернівецького УВП.

Успіх забезпечують люди

М. П. Скубенко понад двадцять років трудиться столяром ремонтно-будівельної групи Мелітопольського міськпромторгу. Золоті у Миколи Петровича руки! Він виготовляє добротні рами для вікон та дверей, стільці, полиці тощо.

Портрет передовика неодноразово заносився на Дошку Пошани міськпромторгу. Робітника можна часто бачити і в своему Будинку культури глухих, де він займається ремонтом шаф, стільців, столів.

М. П. Скубенко бере участь у ходожній самодіяльності.

С. МОРДУШЕНКО.

Запорізька область.

Колектив Ужгородського УВП-2 успішно виконав пільгові завдання першого півріччя з усіх техніко-економічних показників. Виготовлено понад план продукції на 89 тисяч карбованців. За рахунок зростання продуктивності праці одержано приріст промислової продукції на суму 78 тисяч карбованців.

З метою дальнішого пошуку резервів виробництва, підвищення режиму економії і бережливості сировини, матеріалів та паливно-енергетичних ресурсів на підприємстві створена спеціальна комісія, до складу якої ввійшли: головний інженер, представники партійної, комсомольської, первинної організації УТОГ та народного контролю.

Дані рейдів обговорюються на виробничих нарадах, а підсумки огляду підбиваються двічі на рік.

Так, за перше півріччя нинішнього року в колективі УВП-2 зекономлено 1,6 тисячі кіловат-годин електроенергії, 138 Гіга-калорій теплоенергії, 24,9 тисячі тонн умовного палива. Ці досягнення стали можливими за рахунок впровадження у виробництво організаційно-технічних заходів.

Тільки за рахунок умілого розташування розкладок на попотні одержано 0,5 тисячі метрів тканини на суму 1,0 тисячі карбованців, а від настилания тканин — на суму 0,5 тисячі карбованців.

За підсумками роботи другого кварталу переможцем соціалістичного змагання вийшла закрійно-підготовча дільниця. Колективу вруче-

ТРУДОВА АКТИВНІСТЬ ЗРОСТАЄ

Гаряче зустріли рішення червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС і восьмої сесії Верховної Ради СРСР десятого скликання нечуючі трудівники Лебединського міжрайвідділу. У цих важливих документах вони вбачають велику турботу партії і уряду про дальший розвиток нашої країни, поліпшення добробуту кожної радянської людини.

На Пленумі товариш Ю. В. Андропов приділив велику увагу праці в нашому суспільстві, підкресливши, що вона є першоосновою соціалістичного способу життя. Справді, від того, як ми будемо трудитись, залежатимуть наші подальші здобутки, економічна міць держави.

З робітничим вогніком працюють і швачки-мото-ристки рапромкомбінату В. М. Кохан і Г. С. Квач. Змінні норми трудівниці виконують на 110—120 процентів. Свій вагомий внесок

ЛЮДИНА ІЇ СПРАВА РАЗОМ З КОЛЕКТИВОМ

Минулого року робітники Павлоградського молоко-комбінату провели на заслужений відпочинок ударника комуністичної праці, члена УТОГ слюсаря-механіка молочних апаратів Василя Семеновича Чумака.

Але не засидівся ветеран вдома, не зміг залишити свій колектив, розлучитися зі своєю професією, якій присвятив 42 роки.

Уже на третій день В. С. Чумак з інструментами в руках обходив цехи, пильно стежив за роботою молочних апаратів, виявляв несправності і швидко їх усуває. На його грудях виблискували урядові нагороди: орден Трудового Червоного Прапора, медаль «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні», «Ветеран праці», декілька значків переможця соціалістичного змагання.

На мое запитання, що його примусило залишити відпочинок, Василь Семенович відповів, що праця приносить йому насолоду і радість життя.

Робітники, особливо молодь, поживіши і повеселі, Ім неначе легше ста-

ї якісно. В. С. Чумак досконало знає виробництво, працює на совість, віддаючи вімння, силу і досвід рідному підприємству.

В. С. Чумак бере активну участь у громадській роботі міжрайвідділу УТОГ та Будинку культури глухих. З усіма складними громадськими дорученнями, що вимагають постійної уваги, часу й відповідальності, Василь Семенович успішно справляється. Він часто буває в міських первинних організаціях, допомагає налагодити справи, то по-батьківськи радить молодим робітникам, як краще і швидше виконувати виробниче завдання.

Багато справ у робітника. Але він всюди встигає. В. С. Чумак знаходить час, щоб допомогти колгоспникам у виконанні Продовольчої програми: прополює сільськогосподарські культури, а у молочному пункті села Вербки налагодив безперебійну роботу молочних апаратів.

I. ЗІНЧЕНКО.

На знімку: В. С. Чумак.
м. Павлоград
Дніпропетровської області.

ло працювати. Адже Василь Семенович — це їх старший товариш по праці й досвідчений наставник. Він, маючи величезний досвід і практику роботи, допомагав їм швидше оволодіти таємницями професії, навчав працювати високопродуктивно

ї якісно. В. С. Чумак досконало знає виробництво, працює на совість, віддаючи вімння, силу і досвід рідному підприємству.

В. С. Чумак бере активну участь у громадській роботі міжрайвідділу УТОГ та Будинку культури глухих. З усіма складними громадськими дорученнями, що вимагають постійної уваги, часу й відповідальності, Василь Семенович успішно справляється. Він часто буває в міських первинних організаціях, допомагає налагодити справи, то по-батьківськи радить молодим робітникам, як краще і швидше виконувати виробниче завдання.

Багато справ у робітника. Але він всюди встигає. В. С. Чумак знаходить час, щоб допомогти колгоспникам у виконанні Продовольчої програми: прополює сільськогосподарські культури, а у молочному пункті села Вербки налагодив безперебійну роботу молочних апаратів.

I. ЗІНЧЕНКО.

На знімку: В. С. Чумак.
м. Павлоград
Дніпропетровської області.

З концертом — до охтирчан

З нагоди святкування 25-річного ювілею Охтирського міжрайвідділу, лебединці — їх давні друзі-сусіди — заївили у гості і показали цікаву концертну програму, підготовлену учасниками художньої самодіяльності.

У клубі, як завжди, заочно. На Дошці Пошани — портрети країн виробничих місцевих підприємств, передовиків сільського господарства, ветеранів УТОГ.

З доповідю про роботу міжрайвідділу за останні роки виступила його голова Тамара Дмитрівна Доценко.

З високим трудовим піднесенням працюють у третьому році одинадцятої п'я-

тирочки всі нечуючі трудівники району, сказала доповідач. Приклад у роботі по дає ударник комуністичної праці, столяр підприємства по виготовленню медичних меблів А. Тарасенко. Він систематично перевиконує свої виробничі завдання, користується заслуженим авторитетом у своєму колективі.

Жива завжди була для трудівників села нелегкими. Адже необхідно в оптимальні строки і без втрат зібрати і здати державі вирощений урожай. З цим завданням охтирчани успішно справляються, в чому немає заслуги і нечуючих трудівників села.

На закінчення концерту весь колектив учасників художньої самодіяльності виконав пісню «Руки Батьківщини».

Глядачі тепло подякували сусідам за цікавий виступ.

Л. МИХАЙЛЕНКО.
Сумська область.

чили, щоб трудівниця сидла без діла.

За роки праці на фермі Тетяна Аврамівна не мала не те, що поганого, а навіть посереднього результату. І зараз вона серед тих, хто задає тон у соціалістичному змаганні. Її добові надої — 13—14 кілограмів від кожної закріпленої за нею корови.

Тетяна Аврамівна Васіна вважає, що з соціалістичними зобов'язаннями — надобити на кожну фуражну корову по 2800 кілограмів молока — вона справиться до строково. Запорукою цього — її працелюбність, на полегливість у досягненні поставленої мети.

Мабуть, все через те, що має невтомні руки, що віддана своїй професії. Ніхто, навіть її діти, ніколи не ба-

тся

В. КРУГЛЯК.

Донецька область.

НАВЧАННЯ ПЕДКАДРІВ

Літо — пора відпочинку та оздоровлення. Нині йдуть школі-інтернати, піонерські табори. У вересні вони знову повернуться до навчання змужнілими, сповненими нових вражень. Оновлені після ремонту шкільні класи заповнюються дітячим гомоном, побіжать один за одним будні та свята ще одного навчального року.

Червневий (1983 р.) Пленум ЦК КПРС, розглядаючи актуальні питання ідеологічної роботи, поставив конкретні й відповідальні завдання перед вчителями, роль яких у нашій країні надзвичайно велика. В матеріалах Пленуму зазначається, що успіхи будь-якого виробництва залежать від кадрів, від його організаторів. Безперечно, рівень «шкільного виробництва» також обумовлюється якістю підготовки педагогічних кадрів, зокрема, директорів шкіл.

Виходячи з цього положення, Міністерство освіти УРСР систематично проводить курс підвищення кваліфікації працівників спецшкіл, залишаючи для читання лекцій викладачів кафедри сурдопедагогіки Київського підінституту, співробітників Науково-дослідного інституту педагогіки Міністерства освіти УРСР та науковців Академії педагогічних наук СРСР.

Так, у червні місяці цього року було проведено курси директорів усіх шкіл республіки для глухих і слабочуючих дітей. У центрі уваги слухачів знаходилися питання підвищення рівня знань учнів з основ наук, покращення організації всіх ланок виховної роботи, зокрема, системи заходів ідейно-політичного та трудового виховання школярів. Загальнівідомо, що домогти

На Київському заводі художнього скла по-ударному трудиться група нечуючих.

На знімку: висококваліфікований полірувальник ударник комуністичної праці Леонід Бабенко (ліворуч) перевіряє якість граней вази, яку відполірував його підопічний, вихованець Київської спецшколи-інтернату № 6 для нечуючих дітей Олексій Олійник.

Фото І. ЩЕРВАНЮКА.

ся помітного зрушения у бік більш досконалої підготовки выпускників шкіл до життя, до практичної діяльності можливо лише в умовах злагодженого роботи всього колективу, умілого керівництва ним з боку директора.

Саме тому червоною ниткою всіх видів заняття на курсах (лекцій, семінарів, практичних конференцій) пройшла думка про посилення контролю та керівництва за організацією роботи всіх ланок навчально-виховного процесу. На конкретних фактах і матеріалах країного досвіду було розкрито реальні можливості посилення такого контролю, вдосконалення його системи.

Серед слухачів курсів були досвідчені керівники спецшкіл В. Ф. Веретельник (Піщанська школа для глухих Вінницької області), В. М. Ключник (Чернівецька школа для глухих), І. А. Бойко (Новомиргородська школа для глухих Кіровоградської області), В. М. Гавриленко (Дніпропетровська школа для слабочуючих), Л. В. Данченко (Київська школа для глухих № 6), Л. В. Курушкіна (Київська школа для слабочуючих № 15), С. Ф. Шуба (Ужгородська школа для глухих), Й. І. Моргуліс (Березівська школа для слабочуючих Житомирської області), які ось уже протягом багатьох років уміло керують педагогічними колективами, користуються у них повагою і по-праву вважаються досвідченими організаторами «шкільного виробництва». Саме в цих школах нагромаджено значний досвід хороших традицій, колективи їх беруть на себе сміливість першимі перевіряти на практиці нові теоретичні твердження, багато в чому допомагають кафедрі сурдопедагогіки з питань

...Швидко пролетить літо. Знову в усіх школах країни звичним тоном залиється дзвоник, закликаючи вчителів і учнів до наполегливої праці, до подолання нових вершин. Хай застінть їм, адже вони, перемагаючи труднощі, йдуть вперед і вище!

Є. ГРОЗА,
К. БОЙКО,
доценти Київського
державного підінституту
імені О. М. Горького.

СИЛЬНИЙ ДУХОМ

1947 року. Війна забрала у нього найдорожче; юність і слух. Він став живим свідком мужності й відваги, сумного нагадування про те, що ніколи не повинно повторитись. Ті роки залишилися в пам'ятних нагородах ветерана. Іх у П. В. Чорнобая вісім, ще рівно стільки ж подяк від Верховного Головнокомандуючого...

Після війни мужній солдат відразу ж пішов працювати в колгосп «Дружба» Кобилляцького району. Тут трудиться й по сині. З дня на день самовідданою працею прямежує ратні подвики своїх односельців.

— Коли згадую минуле — думаю про те, щоб на землі завжди був мир і спокій, щоб ніколи у вихорі пожеж не вмирало життя, а внуки і правнукі не знали слова «війна». Тож давайте боротися за мир усі разом.

О. ІВАНЕНКО.
с. Мотріно,
Полтавської області.

Відданість справі

Ми розмовляємо про роботу, життя та дітей, а руки Тетяни Аврамівни Васіної роблять свою справу. Спокійно, непоспіхом, немов самі собою, підключають дольний апарат, переносять бідони з місця на місце.

За двадцять п'ять років роботи долякою в колгоспі імені Шевченка Тельманівського району кожен рух настільки вивірений, що став давно автоматичним. І здається в цій роботі немає ніякої складності. Та ні. Ті ж самі руки говорять про те, що має невтомні руки, що віддана своїй професії. Ніхто, навіть її теперішня скромна слава.

6 серпня 1983 року

«НАШЕ ЖИТТЯ»

3 стор.

З ПОЕТИЧНОГО ЗОШИТА

ТЫ ОДНА ОСТАЛАСЬ НА ПЕРРОНЕ

Поцелуй последний
в полуслове

Потонул в вокзальной
суете...

Поезд скрылся в сумерках
лиловых,
В наступавшей синей
темноте.

Ты одна осталась на
перроне

В сумеречном свете и в
пыли,
Звезды зацвели на
небосклоне
И огни зеленые вдали.

И когда я, двери открывая,
В тамбур выходил в тиши
ночной,

Ты в вагоне шумного
трамвая
Возвращалась грустная
домой.

Все так пусто, серо,
одиноко,

Никакая мысль здесь
не идет:
Милого в путь долгий
и далекий
Поезд в край неведомый
несет.

Блеск озер, густые степи
юга,
Лес и море, море без конца...

И все дальше, дальше друг
от друга

Расходились близкие сердца.

Нет, не расходиться им
в печали,

Мы с тобой в разлуке
горевой
Видели всегда и ощущали
Сердце дорогое пред собой.

Но без этого я не сплю:
Это воздух, которым дышу.
Это влага, которую пью.
Не давай же волну слезам.
Верь в удачу всегда, поэт!
Видишь, вот уже и к своим
стихам

Простирает пальцы рассвет.

И. САПОЖНИКОВ.

СКВОЗЬ ГОДЫ

Ровесник мой,
Затерян в жизни след,
След наших грез
Наивных, полудетских...
Мне вспомнился
Конец двадцатых лет
Со звонким ритмом
Первой пятилетки.

Новинкою входило
В жизнь такси,
Извозчик вез
Дорогой неказистой,
Троллейбус делал
Первые шаги
И сказкою казался нам
Транзистор.

И телевизора
Еще в помине нет,
А времени
Такая быстротечность...
Промчалось с лишним
Пять десятков лет,
А кажется — с тех пор
Минула вечность.

Как говорят,
«Дела минувших дней»,
Но не забыть
Дерзанья и сноровки,
С какими клятву
Родине своей
Давали серп и молот,
И винтовка.

В стране росли
Колхозы, города,
И люди к знаниям
стремились,
К свету...
Так начались
Тридцатые годы,
Они теплом романтики
Согреты.

В разрывах бомб
Прошел тот грозный год,
Огнем и стойким
Мужеством объятый.
Мы верили,
Мы знали, что придет
За сорок первым —
Сорок пятый.

НА РАССВЕТЕ

Этой ночью я плохо спал,
Лезла в голову всякая чушь.
Мне приснилось, что я упал
И куда-то в бездну качусь.
Я поднялся и свет зажег,

А впереди —
Маяющие огни,
Сквозь годы их горенье
Пронести бы!
Перекликается
с минувшими

Наши дни,
Как БАМ перекликается
С Турксибом.

БАМ. Это слово
Громом отдает —
Гигантское сооружение
Века,
БАМ навсегда
В историю войдет,
Как яркое творенье
Человека.

В краю суровой
Вечной мерзлоты,
В тайге глухой,
Где топи да болота,
Воздвигнуты пути,
Мосты, мосты...
Могучие опоры
И пролеты.

Борясь за мир
И счастье всей земли,
Свершая боем
Мирную разведку,
Мы и сегодня
Спills сберегли
Для подвигов*
Грядущих пятилеток.

Ровесник мой,
Прошли мы путь большой
И вспомним мы,
Прошедшие сквозь бури,
Как поднимали
В прошлом Днепрострой
И легендарный город
На Амуре.

Сверхскоростные
Мчатся поезда,
А в космосе —
Сверх дальняя ракета...
Передают
Тридцатые годы
Восьмидесятым —
Знамя эстафеты.

Сел опять за письменный
стол.
Сколько бледных и слабых
строк

Я в тетради своей нашел!
Я не знаю, зачем пишу,

На

Потонул в вокзальной
суете...

Поезд скрылся в сумерках
лиловых,
В наступавшей синей
темноте.

Ты одна осталась на
перроне

В сумеречном свете и в
пыли,
Звезды зацвели на
небосклоне
И огни зеленые вдали.

И когда я, двери открывая,
В тамбур выходил в тиши
ночной,

Ты в вагоне шумного
трамвая
Возвращалась грустная
домой.

Все так пусто, серо,
одиноко,

Никакая мысль здесь
не идет:
Милого в путь долгий
и далекий
Поезд в край неведомый
несет.

Блеск озер, густые степи
юга,
Лес и море, море без конца...

И все дальше, дальше друг
от друга

Расходились близкие сердца.

Нет, не расходиться им
в печали,

Мы с тобой в разлуке
горевой
Видели всегда и ощущали
Сердце дорогое пред собой.

Но без этого я не сплю:
Это воздух, которым дышу.
Это влага, которую пью.
Не давай же волну слезам.
Верь в удачу всегда, поэт!
Видишь, вот уже и к своим
стихам

Простирает пальцы рассвет.

И. САПОЖНИКОВ.

Л. МИКОЛЕНКО.
Сумська область.

На зімку: подружжя Пінькових серед членів Українського товариства глухих.

Фото автора.

«НЕ СТАРІЮТЬ ДУШЕЮ ВЕТЕРАНИ»

У столиці України побували нечуючі пенсіонери — учасники колективу художньої самодіяльності ради ветеранів праці міста Москви.

Тепло і радісно зустріли їх кияни. Всі три дні перебування гостей на Україні були заповнені різноманітними культурно-масовими заходами. У день приїзду у Палаці культури імені А. В. Луначарського відбувся «Голубий вогник», на якому гости та члени клубу нечуючих пенсіонерів м. Києва познайомилися між собою і провели вечір у цікавому змаганні: виконували пісні, веселі частівки та естрадні мініатюри, танці, брали участь у іграх. Все це створило атмосферу невимушеності і ще тісніше згуртувало два колективи, членів яких проявилися багато винахідливості, щоб зробити «вогник» яскравим, який був надовго запам'ятався.

Наступного дня зал для глядачів Палацу культури був переповнений. Гости ви-

ступали з великою концертною програмою у двох відділеннях, до якої увійшло також і декілька уривків з драматичних вистав.

Особливо запам'ятались глядачам уривки з вистав: «Це було в Карелії» за п'єсою А. Іванова і «Старомодна комедія» за твором О. Арбузова. В останньому чудово проявили себе артисти-ветерани з великим стажем Марія Анікіенко та Василь Соколов. Незважаючи на похилий вік, зіграли вони чудово.

Веселий сміх і поживлення викликали у залі сценіки «Ізольдана відьма» А. Каневського та «Механічна сваха» Л. Ізмайлова, що їх чудово виконали Олеана Здасен та Любов Носкова.

Цікавий за задумом і виконанням був уривок з програми агітбригади «Що робить Всеросійське товариство глухих?» автор сценарію, ветеран праці і ВТОГ, персональний пенсіонер респуб-

ліканського значення А. Г. Антипіна.

Веселі куплети «Чай», автор М. Мордасова, оригінально виконала Ганна Соколова. З мімічними піснями виступили Ніна Іванова та Феодосія Рахмістровська.

До програми виступу гостей з Москви входили також вірші нечуючих поетів Росії і України. Завершився концерт колективним виконанням пісні «Не старіють душою ветерани», режисером якого була нечуюча артистка Московського театру мімік і жесті Ріта Іванівна Железова.

Тепло і сердечно привітали кійські глядачі московських артистів-пенсіонерів. Гарячі оплески і квіти, — пайкраща нагорода ветеранам.

Представники московської і кійської рад пенсіонерів обмінялися сувенірами і висловили побажання, щоб такі творчі зустрічі пенсіонерів Москви і Києва стали традиційними.

I. ЧОБОТЕНКО.

На зімку: квіти московським гостям після концерту.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

Служба здоров'я

СЕКРЕТ КРАСИВОЇ ПОСТАВИ

Пациєнт скаржився на сильний біль: без видимих причин занімала й набрякли рука. Рішення лікаря здалось йому несподіваним. До ший приклади комір з теплого еластичного полімеру, який відразу став точним відбитком тіла. Остинувши, він затвердів і став зручною опорою підборіддю потилиці. Відразу він змінився: біль у шийних хребцях, з'явилася можливість вільно рухатися рукою. Неймовірно!

— Навпаки, випадок у нашій сьогоднішній практиці цілком буденній, — говорить директор Харківського НДІ ортопедії і травматології, лауреат Державної премії СРСР О. О. Корж. — Завдяки новим «корсетам» з полімерів, розробленим спеціалістами інституту, розвантається й розтягається хребет, зникають причини ущемлення коріннів нервів. Якщо правильно зафіксувати положення тіла на досить тривалий час, то між хребцями поступово наростає хрящовий просарок. Він стає надійним природним амортизатором, запобігає повторному виникненню захворювань опорно-рухового апарату.

На відміну від звичайних заводських корсетів із шкіри і шаруватих пластиков, виготовлення яких за спеціальними замовленнями триває, як правило, місяць-півтора, різноманітні полімерні шини для рук, ніг, тулуబ можна зробити за лічені хвилини. Нові «корсети» в кілька разів дешевіше від тих, що були раніше. Їх можна виготовити в умовах будь-якої поліклініки чи лікарні.

Смисл нововведення не тільки в тому, що полегш

є сам процес лікування, зведене до мінімуму затрати коштів і праці. Є ще й «естетичний аспект», який проявляється, здавалося б, у дрібницях. Приміром, таке: легкі корсети, звичайно, сковані під светром чи підjakом, навіть непомітні для стороннього ока. Замість звичайної шнурівки, яка вимагає зусиль і клопоту, застосовано застібки типу «креп'яж». Це — нова текстильна стрічка фабричного виробництва, вкрита немовби густою вовною — мініатюрними еластичними гачками і петельками. Вони зчіплюються між собою швидко і міцно, до того ж легко роз'єднуються.

Харків'яни користуються полімерними сполуками, створеними в лабораторіях умовах, і пластиковими, що їх випускає хімічна промисловість. Кожен такий матеріал скрупульозно досліджується: чи не подразнює він шкіру, чи не токсичний, наскільки міцний, еластичний, довговічний. До речі, полімерні корсети можна використовувати багато разів, гігієнічність їх бездоганна.

Розробка цих лікувальних засобів — на стику медицини і хімії. Ось чому спеціалісти в галузі ортопедії і травматології ведуть свої дослідження в тісному контакті з співробітниками наукових установ Києва — Інституту хімії високомолекулярних сполук АН УРСР, «ВНДІхімпроект», з ученими Москви, Ленінграда, Харкова. Укладено договори про творчу співдружність з великими лікувальними закладами.

Працівники інституту організували курси, де навчують нововведення лікарів-практиків. Вони допомогли впровадити захисні полімерні оболонки-ортези в клініках Харківської, Одеської, Кримської, Сумської та Бєлгородської областей, а також у Ленінграді, Новосибирську та інших містах.

М. ХАБИНСЬКИЙ.

Наша адреса: 252150, Київ, 150, МСП, вул. Червоноармійська, 74
редакція газети «Наше життя». Телефон 27-21-80

Фото автора.